

AANBODKANALEN VOOR DRANKEN EN TUSSENDORTJES

Met behulp van deze fiche kan je afwegen of de aanbodkanalen voor dranken en/of tussendoortjes op jouw school de meest geschikte zijn, wat je het best aanbiedt in het aanbodkanaal en waarop je moet letten bij onderhandelingen met de leveranciers. Je krijgt ook tips over hoe je de gezonde alternatieven kan promoten.

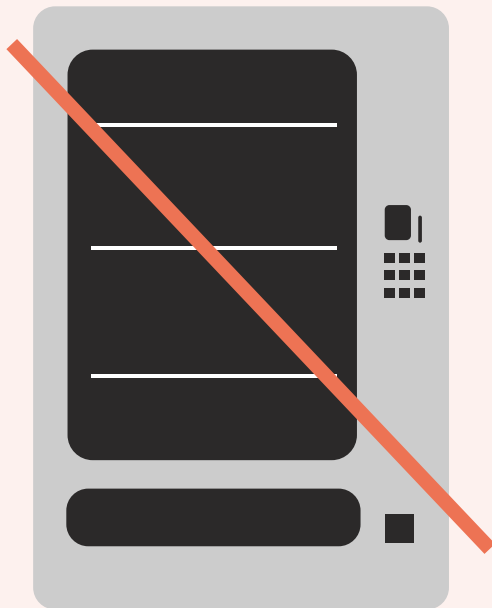
1. MOGELIJKE AANBODKANALEN OP SCHOOL

VERDEELSYSTEEM (BaO) vb. bakken drankjes/tussendoortjes in de klaslokalen		SCHOOLWINKELTJE		EETZAAL		AUTOMAAT	
VOORDELEN	NADELEN	VOORDELEN	NADELEN	VOORDELEN	NADELEN	VOORDELEN	NADELEN
<p>Leerkracht weet op voorhand wie een drankje of tussendoortje mag.</p> <p>Leerlingen hebben geen geld nodig.</p> <p>Controle op wat leerlingen drinken.</p>	<p>Leerkracht moet bijhouden wie wanneer een drankje drinkt (factuur!).</p> <p>Personeel of vrijwilligers nodig om bakken te verdelen.</p>	<p>Leerlingenparticipatie (inspraak in aanbod + uitbating).</p> <p>Mogelijkheid om gezonde alternatieven in de kijker te plaatsen.</p>	<p>Schoolpersoneel/leerlingen nodig.</p> <p>Leerlingen moeten geld op zak hebben.</p> <p>Minder geschikt voor basisonderwijs.</p>	<p>Enkel tijdens de pauze toegankelijk.</p> <p>Indien school beschikt over elektronisch betaalsysteem: ouderlijk toezicht (factuur wordt naar huis gestuurd).</p> <p>Mogelijkheid om gezonde alternatieven in de kijker te plaatsen.</p>	<p>Schoolpersoneel/leerlingen nodig.</p> <p>Leerlingen moeten geld op zak hebben (tenzij school beschikt over elektronisch betaalsysteem/oplaadkaart/bonnetjes).</p>	<p>Lagere personeelskost indien automaat extern beheerd wordt.</p> <p>Steeds toegankelijk (afhankelijk van de inhoud is dit een voor- of nadeel).</p>	<p>Leerlingen moeten geld op zak hebben.</p> <p>Indien automaat zelf beheerd wordt, is er personeel nodig om automaat aan te vullen.</p>

2. IS ONS AANBOD GESCHIKT?

WERK JE IN EEN BASISCHOOL?

EEN AUTOMAAT IS NIET GESCHIKT
ALS AANBODKANAAL.

Een automaat is een aanbodkanaal dat rechtstreekse betaling vraagt aan de leerling. **De school verwacht dan dat de kinderen voortdurend geld op zak hebben.** Drinkjes die de basisschool verdeelt, komen meestal op de schoolfactuur.

STAAT ER TOCH EEN (DRANK)
AUTOMAAT IN JOUW SCHOOL?

Zorg dan dat deze **vooral gevuld is met melk en water**, en eventueel (maar in mindere mate en minder beschikbaar) met fruitsap en gesuikerde melkdranken.

WERK JE IN EEN SECUNDAIRE SCHOOL?

Weeg dan onderstaande aspecten tegen elkaar af.

NODIG?	KOSTPRIJS?	AANBOD?	MILIEU?	TIJDSINVESTERING?	BETALING?
<p>Noteer de voor- en nadelen van een automaat, een winkeltje, de eetzaal.</p> <p>Zijn er bestaande automaten die jullie kunnen vullen met een voorkeursaanbod of andere manieren om dranken/tussendoortjes aan te bieden (bv. schoolwinkeltje uitgebaat door leerlingen)?</p>	<p>Wat is de aankoop- of huurprijs van een automaat (met het voorkeursaanbod)?</p> <p>Is er een speciale automaat nodig? Bv. keuze om glazen flesjes aan te bieden i.p.v. blikjes, fruitautomaat, ...</p> <p>Moet er een lokaal/ruimte omgebouwd worden tot schoolwinkeltje?</p> <p>Moet er personeel voorzien worden in de eetzaal tijdens de pauzes?</p>	<p>Vast of à la carte: is het aanbod vastgelegd in het contract met de leverancier of kan je zelf kiezen wat je aanbiedt?</p> <p>Kan je een proefpakket aanvragen? Zo kunnen de leerlingen eerst eens proeven en hun voorkeur aangeven.</p> <p>Zit er voldoende variatie in het aanbod? (zie schoolfiche "<u>Naar een evenwichtig aanbod van dranken en tussendoortjes</u>").</p> <p>Wat zijn de prijzen van de verschillende producten? Water zou bv. niet duurder mogen zijn dan een frisdrank, bij voorkeur zelfs goedkoper!</p>	<p>Hoeveel elektriciteit zal de automaat verbruiken?</p> <p>Hoeveel elektriciteit/ gas zal verbruikt worden in het winkeltje/ de eetzaal?</p>	<p>Wie is verantwoordelijk voor het beheer (onderhoud, bijbestellen, op- of aanvullen...)? Wat met de afvalverwerking?</p>	<ul style="list-style-type: none">• munten• scholierenkaart• jetons• bankkaart• beurtenkaart,...

Opmerking

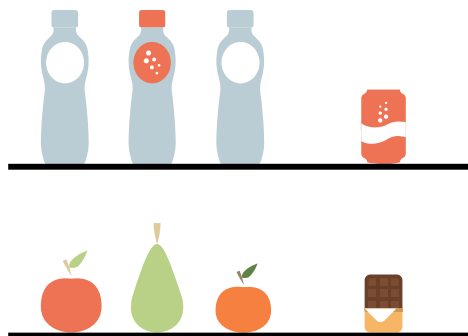
Niet alle tussendoortjes kunnen gemakkelijk aangeboden worden via een automaat. Voor bv. fruit, rauwkost of yoghurt is een aangepaste en gekoelde automaat nodig.

Daarom is een automaat misschien niet het meest geschikte aanbodkanaal voor tussendoortjes.

3. WELK AANBOD VOORZIET DE SCHOOL IN HAAR AUTOMAAT, SCHOOLWINKELTJE, ... ?

IDEALE VERHOUDING

3 X MEER DRANKEN/TUSSENDOORTJES
UIT HET 'BASISAANBOD' DAN OVERIGE
DRANKEN/TUSSENDOORTJES.

De aanbevelingen voor een evenwichtig dranken- en tussendoortjesaanbod en wat het 'basisaanbod' precies inhoudt, vind je in de schoolfiches "[Naar een evenwichtig aanbod van dranken/tussendoortjes](#)".

Opmerking

Maak afspraken met de leveranciers! Om als school een evenwichtig aanbod uit te bouwen dient het contract met de leverancier aan een aantal voorwaarden te voldoen. Let op het volgende:

- Zorg dat je zelf kan bepalen welke producten je afneemt van de leverancier. Het gaat hier zowel om de soorten als om de portiegroottes en hoeveelheden.
- Zorg dat je autonoom de winstmarge kan bepalen die je neemt op de verschillende producten. Hierbij moet je rekening houden met de regelgeving voor eerlijke handelspraktijken en zorgvuldig bestuur.

Portiegrootte

	basisschool	secundaire school
water	50 cl	
andere dranken	max. 25 cl	max. 33 cl
tussendoortjes	max. 125 kcal per portie	

- Zorg er dus voor dat je de leveringsvoorwaarden in het contract goed naleest. Sommige leveranciers willen wel eens de omzetcijfers bepalend maken voor de variatie van de levering (bv. als het bronwater niet verkoopt, vervangen door een frisdrank).
- Omdat veel van de automaten die op scholen staan van Coca-Cola zijn, verwijzen we hier naar de [gedragscode](#) die Coca-Cola opstelde voor basis- en secundaire scholen. Onder druk van tendensen in de maatschappij paste Coca-Cola bv. zijn drankenaanbod op scholen aan.

4. HOE DE GEZONDE KEUZE PROMOTEN?

VOORBEELD:

EEN DRANKAUTOMAAT MET 9 KNOPPEN
IN EEN SECUNDAIRE SCHOOL

Inhoud van de automaat

1	1 x plat water
petflesjes 50 cl
2 - 3	2 x bruishwater
petflesjes 50 cl
4 - 5	2 x witte melk
plastic flesje 30 cl
6	1 x gesuikerde melkdrank
plastic flesje 30 cl - à la cécémel/Fristi
7	1 x fruitsap
blikje 33 cl - à la Minute Maid
8	1 x light frisdrank of sportdrank
blikje 33 cl - à la Cola Light of Aquarius
9	1 x frisdrank of fruitdrank
blikje 33 cl - à la Cola

Hanteer een bewust prijsbeleid:
water is het goedkoopst, frisdrank
kost het meest.

**Dranken en tussendoortjes worden
bij voorkeur op vaste tijdstippen
aangeboden** en zijn niet gedurende
de volledige lesdag beschikbaar.
Bv.: automaten staan in de refter en
zijn enkel tijdens de pauzes toeganke-
lijk.

Zet het voorkeursaanbod in de kijker:
let bij een automaat op de volgorde
van de keuzeknoppen: we lezen van
boven naar onder.
Bv.: de voorkeursdranken zoals water
bovenaan, en dan de opties voor uit-
breiding met onderaan de frisdrank.

**Plaats een afbeelding van water op
de fronten van de automaat.**

VOORBEELD:
EEN EETZAAL

Hang foto's van fruit,
water, groenten in de
eetzaal.

Zet het fruitaanbod
in de kijker.

Bv.: door een promoprijs,
door eens een fruitbro-
chette of een smoothie
aan te bieden.